

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.10.2011
COM(2011) 611 final

2011/0273 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

{SEC(2011) 1138 final}

{SEC(2011) 1139 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

La 29 iunie 2011, Comisia a adoptat o propunere referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2014-2020: un buget pentru realizarea Strategiei Europa 2020. În propunerea sa, Comisia a decis că politica de coeziune ar trebui să rămână un element esențial al următorului pachet financiar și a subliniat rolul său esențial în ceea ce privește aplicarea Strategiei Europa 2020.

Comisia a propus o serie de modificări importante în ceea ce privește conceperea și punerea în aplicare a politicii de coeziune. Principalele caracteristici ale propunerii sunt următoarele: concentrarea finanțării asupra unui număr restrâns de priorități mai puternic legate de Strategia Europa 2020, accentul pus pe rezultate, monitorizarea progreselor realizate în ceea ce privește atingerea obiectivelor convenite, sporirea utilizării principiului condiționalității și simplificarea acordării acestor finanțări.

Prezentul regulament stabilește dispozițiile generale care reglementează cooperarea teritorială europeană. El se bazează pe activitatea desfășurată de la publicarea celui de-al patrulea raport privind coeziunea, în mai 2007, care a subliniat principalele provocări cu care se vor confrunta regiunile în următoarele decenii și a deschis dezbaterile cu privire la viitoarea politică de coeziune. La 9 noiembrie 2010, Comisia a adoptat cel de-al cincilea raport privind coeziunea, care a prezentat o analiză a tendințelor sociale și economice, precum și orientări pentru viitoarea politică de coeziune.

Politica de coeziune este principalul instrument de investiții pentru sprijinirea priorităților-cheie ale Uniunii enunțate în Strategia Europa 2020. Ea își îndeplinește această misiune concentrându-se asupra țărilor și regiunilor cu cele mai importante nevoi. Unul dintre cele mai mari succese înregistrate de UE a fost capacitatea sa de a crește nivelul de trai pentru toți cetățenii săi. Acest lucru nu este realizat doar prin ajutarea statelor membre și a regiunilor mai sărace să se dezvolte și să evolueze, dar și prin rolul UE în integrarea pieței unice, ale cărei dimensiuni oferă piețe și economii de scară tuturor regiunilor UE, bogate sau sărace, mari sau mici. Evaluarea de către Comisie a cheltuielilor anterioare corespunzătoare politicii de coeziune a evidențiat numeroase exemple de investiții care au avut ca rezultat valoare adăugată, creștere economică și creare de locuri de muncă, fapt care nu ar fi fost posibil fără sprijin de la bugetul UE. Cu toate acestea, rezultatele arată, de asemenea, efectele dispersiei și ale lipsei de ierarhizare. Într-un moment în care fondurile publice sunt limitate și în care investițiile care favorizează creșterea economică sunt mai necesare decât oricând, Comisia a decis să propună modificări importante ale politicii de coeziune.

Propunerea face parte din pachetul legislativ referitor la politica de coeziune pentru perioada 2014-2020. Cooperarea teritorială europeană este unul din obiectivele politicii de coeziune și oferă un cadru pentru punerea în aplicare a unor acțiuni comune și schimburi de politici între actorii naționali, regionali și locali din diferite state membre. Acest lucru este cu atât mai important cu cât provocările cu care se confruntă statele membre și regiunile depășesc tot mai mult granițele naționale și regionale și necesită acțiuni comune, de cooperare la nivelul teritorial adecvat. Cooperarea teritorială europeană poate astfel oferi, de asemenea, o contribuție importantă la promovarea obiectivului de coeziune teritorială din noul tratat.

Cooperarea teritorială europeană are valoare deosebită deoarece:

- Problemele transfrontaliere pot fi rezolvate cel mai eficient prin cooperarea tuturor regiunilor implicate pentru a se evita costurile disproporționate pentru unii, parazitismul pentru alții (de exemplu, poluarea transfrontalieră a mediului).
- Cooperarea poate oferi un mecanism eficient pentru schimbul de bune practici și pentru învățarea modului de difuzare a know-how-ului (de exemplu, îmbunătățirea competitivității).
- Cooperarea poate garanta că o soluție la o problemă specifică devine mai eficientă datorită economiilor de scară și realizării unei mase critice (crearea de grupuri pentru a încuraja cercetarea și inovarea).
- Guvernanța se poate îmbunătăți ca urmare a coordonării politicilor sectoriale, acțiunilor și investițiilor la scară transfrontalieră și transnațională.
- Relațiile cu vecinii UE prin intermediul programelor de cooperare la frontierele externe ale UE pot contribui la siguranță și stabilitate și la crearea de relații reciproc avantajoase.
- În anumite contexte precum bazinele maritime și regiunile de coastă, cooperarea și acțiunile transnaționale sunt indispensabile pentru a sprijini creșterea economică, ocuparea forței de muncă și gestionarea bazată pe ecosistem.

Cadrul general al orientărilor politice pentru viitoarea politică de coeziune este, de asemenea, aplicabil în contextul cooperării teritoriale europene. Regulamentul propus conține deci alinierea la Strategia Europa 2020, elemente pentru a crește eficiența intervențiilor fondurilor, precum și o abordare globală simplificată pentru punerea în aplicare.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI EVALUĂRILE IMPACTULUI

2.1. Consultare și recomandări ale experților

Prezentul regulament se bazează pe consultări ample cu părțile interesate, inclusiv statele membre, regiunile și partenerii sociali și economici.

Consultarea publică referitoare la concluziile celui de-al cincilea raport privind coeziunea a avut loc între 12 noiembrie 2010 și 31 ianuarie 2011. În total, s-au primit 444 de contribuții. Printre respondenți s-au numărat statele membre, autoritățile regionale și locale, partenerii sociali, organizațiile de interes european, organizații neguvernamentale, cetățeni și alte părți interesate. Consultarea publică a adus în discuție o serie de întrebări privind viitorul politicii de coeziune. Un rezumat al rezultatelor a fost publicat la 13 mai 2011¹.

Rezultatele evaluărilor ex-post desfășurate pentru programele INTERREG 2000–2006², raportul parlamentar „Raport privind obiectivul 3”³ și o gamă largă de studii și recomandări

¹ „Rezultatele consultării publice asupra concluziilor celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială, Bruxelles”, document de lucru al serviciilor Comisiei, SEC (2011) 590 final, 13.5.2011.

² „INTERREG III Community Initiative (2000-2006) Ex Post evaluation”, *Panteia and Partners*, mai 2010.

ale experților, de exemplu, prin programul INTERACT au fost folosite ca puncte de plecare. S-au furnizat, de asemenea, recomandări ale experților prin intermediul Grupului la nivel înalt care reflectă asupra viitoarei politici de coeziune, compus din experți ai administrațiilor naționale, care a organizat două reuniuni cu discuții mai specifice privind cooperarea teritorială europeană.

Rezultatele consultării publice referitoare la cel de-al cincilea raport privind coeziunea indică un larg consens cu privire la valoarea adăugată ridicată a cooperării teritoriale europene. Există, cu toate acestea, solicitări pentru îmbunătățirea standardizării normelor și procedurilor în ansamblul statelor membre⁴. Mai multe contribuții ale statelor membre subliniază, de asemenea, necesitatea unui regulament distinct sau a unui cadru juridic distinct pentru programele de cooperare, în scopul de a aborda mai eficient contextul multinațional⁵.

Un punct cheie al evaluării ex-post este că programele de cooperare teritorială nu se concentrează întotdeauna asupra unui număr limitat de teme prioritare, ci adoptă strategii de intervenție destul de generale, ceea ce face dificilă realizarea unui impact identificabil în mod clar⁶. O altă recomandare importantă se referă la necesitatea de a stabili o interacțiune mai proactivă și continuă cu programele de convergență și de competitivitate și alte programe de cooperare teritorială care operează în zona vizată de program, pentru a se asigura complementaritatea, coordonarea și sinergiile. Evaluarea recomandă explicit elaborarea unei abordări mai complementare și mai integrate pentru perioada de după 2013⁷.

De asemenea, experții au subliniat în cadrul Grupului la nivel înalt că este nevoie de o mai bună coordonare și concentrare strategică, atât la nivelul politicii generale, cât și la nivelul programului individual⁸. Ei au indicat, de asemenea, că ar trebui să existe legături consolidate cu programele de convergență și de competitivitate și au făcut apel la dispozițiile de reglementare specifice privind cooperarea teritorială și, în ansamblu, armonizarea și simplificarea normelor aplicabile⁹.

Raportul parlamentar a subliniat necesitatea de a integra mai bine cooperarea teritorială europeană la toate nivelurile de planificare strategică, de a coordona mai bine programarea între programele de cooperare și cele regionale și de a simplifica punerea în aplicare, prin intermediul unui regulament distinct pentru cooperare, în scopul de a reflecta mai bine particularitățile¹⁰.

³ „Raport privind obiectivul 3: o provocare pentru cooperarea teritorială – viitoarea agendă pentru cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională [2010/2155 (INI)]”, adoptat la 23 iunie 2011.

⁴ „Rezultatele consultării publice asupra concluziilor celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială, Bruxelles”, document de lucru al serviciilor Comisiei, SEC (2011) 590 final, 13.5.2011.

⁵ Contribuții din partea FR, HU, AT, MT, IT, ES, RO.

⁶ „INTERREG III Community Initiative (2000-2006) Ex Post evaluation”, *Panteia and Partners*, mai 2010, p. 3, 4.

⁷ „INTERREG III Community Initiative (2000-2006) Ex Post evaluation”, *Panteia and Partners*, mai 2010, p. 9.

⁸ „Grupul la nivel înalt care reflectă asupra viitoarei politici de coeziune, raportul celei de-a patra reuniuni, 25-26 martie 2010” (*High level Group reflecting on future cohesion policy - report of fourth meeting – 25-26 March 2010*), p. 2.

⁹ „Grupul la nivel înalt care reflectă asupra viitoarei politici de coeziune, raportul celei de-a cincea reuniuni, 7-8 iunie 2010” (*High level Group reflecting on future cohesion policy- report of Fifth meeting – 7-8 June 2010*), p. 6.

¹⁰ „Raport privind obiectivul 3: o provocare pentru cooperarea teritorială – viitoarea agendă pentru cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională [2010/2155 (INI)]”, adoptat la 23 iunie 2011.

2.2. Evaluarea impactului

Opțiunile evaluate în evaluarea impactului se referă la îmbunătățirea concentrării strategice și a coordonării între programele de cooperare și cele regionale. Printre opțiunile luate în considerare se numără continuarea statu-quo-ului (priorități generale, lipsa unei legături formale între programele de cooperare și cele regionale), un scenariu axat pe concentrare tematică și integrarea cooperării în cadrul strategic global (număr limitat de obiective tematice pe care îl pot alege programele transfrontaliere și transnaționale, integrarea aspectelor de cooperare în cadrul strategic comun și în contractul de parteneriat) și, în cele din urmă, un scenariu care să integreze pe deplin aspectele de cooperare în cadrul programelor regionale, fără a fi nevoie de programe de cooperare distincte. A doua opțiune a fost selectată ca fiind opțiunea preferată, deoarece va asigura o mai bună concentrare asupra priorităților europene, va consolida logica de intervenție a programului și va asigura o mai bună legătură și coerență cu programele regionale.

Ca urmare a consultărilor și a evaluării impactului realizate și a contribuțiilor primite, propunerea legislativă de regulament privind dispozițiile comune prevede o integrare fermă a cooperării teritoriale europene, atât în cadrul strategic comun și contractul de parteneriat, cât și în procedurile aferente de raportare. În plus, elementele privind coerența dintre programele regionale și cele de cooperare care operează în aceeași zonă fac parte din documentele de programare. Acest lucru va îmbunătăți coerența politicii de coeziune în ansamblu.

Pentru a furniza un cadru mai personalizat pentru programele de cooperare, se propune un regulament distinct pentru programele de cooperare teritorială europeană. Prezentul regulament conține dispoziții privind concentrarea tematică și un mai mare accent asupra rezultatelor, precum și o serie de elemente de simplificare (a se vedea mai jos).

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) invită Uniunea Europeană să dezvolte acțiuni care să întărească coeziunea sa economică, socială și teritorială și să promoveze o dezvoltare armonioasă generală prin reducerea diferențelor existente între nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și prin promovarea dezvoltării în regiunile defavorizate.

Obiectivul coeziunii economice, sociale și teritoriale este promovat prin intermediul a trei fonduri ale UE. Astfel cum prevede articolul 176 din TFUE, obiectivul FEDER constă în promovarea dezvoltării și a ajustării structurale a regiunilor mai puțin dezvoltate și a regiunilor industriale aflate în declin.

Articolul 174 din TFUE stipulează că se va acorda o atenție deosebită zonelor rurale, zonelor afectate de tranziția industrială, precum și regiunilor afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent, cum ar fi regiunile cele mai nordice, cu densitate foarte scăzută a populației, precum și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase.

Articolul 349 din TFUE prevede că vor fi adoptate măsuri specifice pentru a ține cont de situația socială și economică structurală a regiunilor ultraperiferice, agravată de anumite trăsături specifice care dăunează grav dezvoltării lor. Măsurile specifice trebuie să includă condițiile de acces la fondurile structurale.

Se propune un regulament distinct pentru cooperarea teritorială europeană, pentru a se ține mai bine seama de contextul multinațional al programelor și pentru a formula dispoziții mai specifice pentru programele și operațiunile de cooperare, astfel cum a fost solicitat de către un număr mare de părți interesate. Propunerea stabilește domeniul de aplicare al Fondului european de dezvoltare regională în ceea ce privește obiectivul de cooperare teritorială

europă. Propunerea definește obiectivele prioritare și organizarea FEDER, criteriile de eligibilitate, resursele financiare disponibile și criteriile de alocare a acestora. Propunerea stabilește, de asemenea, modalitățile de punere în aplicare, inclusiv dispozițiile pentru gestionarea și controlul financiar. Regulamentul privind dispozițiile comune și regulamentul FEDER se aplică sub rezerva dispozițiilor specifice incluse în prezentul regulament.

Atât instrumentul legislativ, cât și tipul măsurii (de exemplu, finanțare) sunt definite în TFUE, care furnizează temeiul juridic pentru fondurile structurale și prevede că misiunile, obiectivele prioritare și organizarea fondurilor structurale trebuie să fie definite în regulamente. Astfel cum se menționează mai sus, propunerea de a avea un regulament distinct se justifică, dat fiind că dispozițiile generale care se aplică fondurilor și regulamentul FEDER trebuie să se reflecte într-un context de cooperare.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multianual prevede o sumă de 376 de miliarde EUR pentru coeziunea economică, socială și teritorială pentru perioada 2014-2020.

Bugetul propus pentru perioada 2014-2020	miliarde EUR
Regiuni mai puțin dezvoltate	162,6
Regiuni de tranziție	39
Regiuni mai dezvoltate	53,1
Cooperare teritorială	11,7
Fond de coeziune	68,7
Alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice și cu densitate redusă a populației	0,926
Facilitatea „Conectarea Europei” în domeniul transporturilor, energiei și TIC	40 de miliarde EUR (și 10 miliarde EUR suplimentare destinate unei utilizări specifice în cadrul Fondului de coeziune)

**Toate cifrele sunt exprimate în prețurile constante din 2011.*

Regulamentul propus stabilește repartizarea finanțării prevăzute pentru cooperarea teritorială între diferitele componente ale cooperării, după cum urmează:

- (a) 73,24 % (și anume, un total de 8 569 000 003 EUR) pentru cooperarea transfrontalieră;
- (b) 20,78 % (și anume, un total de 2 431 000 001 EUR) pentru cooperarea transnațională;
- (c) 5,98 % (și anume, un total de 700 000 000 EUR) pentru cooperarea interregională.

5. REZUMATUL CONȚINUTULUI REGULAMENTULUI

Scopul unui regulament distinct pentru CTE este de a permite o prezentare mai clară a particularităților CTE pentru a facilita punerea în aplicare, deoarece terminologia poate fi direct adaptată la contextul multinațional al programelor de cooperare. Astfel, propunerea face

trimiteri la participarea țărilor terțe, acolo unde este necesar, pentru a reflecta mai bine realitatea cooperării. Aceasta conține, de asemenea, trimiteri mai sistematice la rolul pe care grupările europene de cooperare teritorială (GECT) îl pot juca în contextul cooperării.

Regulamentul stabilește domeniul de aplicare al FEDER în ceea ce privește obiectivul de cooperare teritorială europeană.

Propunerea stabilește resursele financiare disponibile pentru fiecare componentă și criteriile de alocare a acestora către statele membre. Aceasta include, de asemenea, continuarea mecanismului pentru transferul de resurse pentru activitățile de cooperare la frontierele externe ale Uniunii, pentru a fi sprijinite în cadrul Instrumentului european de vecinătate și parteneriat și al instrumentului de asistență pentru preaderare. Se promovează sinergiile și complementaritatea dintre programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană și programele finanțate în cadrul instrumentelor externe.

Dispozițiile privind concentrarea tematică și prioritățile de investiții constituie un element nou în cadrul propunerii. Acest lucru trebuie privit în contextul general de îmbunătățire a concentrării strategice a programelor și al orientării rezultatelor acestora. Programele pot alege un număr limitat de priorități dintr-un meniu tematic cu priorități de investiții corespunzătoare, asigurând astfel concentrarea asupra priorităților europene și asupra intervențiilor în care cooperarea va aduce cea mai mare valoare adăugată. În plus, criteriile de selecție au fost definite mai strict pentru a se asigura că se acordă finanțare operațiunilor cu adevărat comune. Programele vor conține, de asemenea, un cadru de performanță care definește obiective de etapă specifice programului pe baza cărora se poate evalua progresul în punerea în aplicare.

În perioada de programare 2007-2013 au apărut noi forme de cooperare teritorială, răspunsuri adaptate pentru a face față provocărilor macroregionale. La solicitarea Consiliului European, două strategii macroregionale au fost elaborate de Comisie pentru regiunea Mării Baltice și, respectiv, regiunea Dunării¹¹. În plus, o componentă semnificativă a politicii maritime integrate se referă la abordarea sistematică a acțiunii politicii integrate în cadrul politicilor maritime și de coastă în contextul bazinelor maritime și al ecosistemelor. Strategiile macroregionale și de bazin maritim sunt instrumente integrate cu un domeniu de aplicare larg care vizează mai multe state membre și regiuni care se concentrează asupra alinierii politicilor și finanțării pentru a spori coerența politicii și impactul global al cheltuielilor publice. Având în vedere eventualele suprapuneri între macroregiunile existente și viitoare și zonele vizate de programele transnaționale și de bazin maritim, regulamentul propus prevede în mod explicit posibilitatea cooperării transnaționale de a sprijini, de asemenea, dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor macroregionale și a programelor de bazin maritim (inclusiv cele stabilite la frontierele externe ale UE).

Modalitățile de punere în aplicare au fost raționalizate pentru programele de cooperare. Numărul de autorități implicate în punerea în aplicare a programului a fost redus, iar rolurile și responsabilitățile mai bine clarificate. Cerințele privind conținutul pentru programele de cooperare și rapoartele de implementare au fost formulate mai precis în scopul de a reduce sarcina administrativă pentru autoritățile programului. Au fost definiți indicatori comuni pentru a reflecta mai bine rezultatele și pentru a spori orientarea globală asupra rezultatelor.

¹¹ Comunicarea „Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Mării Baltice”, COM (2009) 248, 10.6.2009 și comunicarea „Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării”, Bruxelles, 8.12.2010, COM (2010) 715.

Propunerea prevede o mai mare armonizare a normelor. Vor fi fixate norme de eligibilitate fie la nivelul UE, fie de comitetul de monitorizare, pentru program în ansamblul său. Normele naționale se vor aplica numai în absența acestor norme. Acest lucru va facilita, de asemenea, o abordare comună pentru realizarea verificărilor gestionării și auditurilor de către autoritatea de audit și, astfel, va contribui la o mai mare armonizare în acest domeniu.

În cele din urmă, o prelungire a termenului pentru regula de dezangajare și dispozițiile specifice referitoare la aplicarea normelor privind ajutorul de stat și conversia monedelor străine în euro vor facilita și mai mult punerea în aplicare a programului.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 178,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹²,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹³,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Articolul 176 din tratat prevede că Fondul european de dezvoltare regională (FEDER) este destinat să contribuie la redresarea principalelor dezechilibre regionale din Uniune. În conformitate cu articolul 174 din tratat, FEDER contribuie la reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și a rămânerii în urmă a regiunilor defavorizate, printre care ar trebui să se acorde o atenție specială regiunilor defavorizate puternic și permanent din punct de vedere natural sau demografic, cum sunt regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase.
- (2) Dispozițiile comune pentru FEDER, Fondul social european („fondurile structurale”) și Fondul de coeziune (împreună cu „fondurile structurale”: „fondurile”) sunt stabilite în Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 din [...] de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006¹⁴ [regulamentul privind dispozițiile comune - RDP]. În regulamentul respectiv sunt stabilite dispoziții specifice privind tipul de activități care pot fi finanțate de către FEDER în conformitate cu obiectivele definite în Regulamentul

¹² JO C , , p. .

¹³ JO C , , p. .

¹⁴ JO L , , p. .

(UE) nr. /2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006¹⁵ [regulamentul FEDER]. Regulamentele respective nu sunt pe deplin adaptate la nevoile specifice din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în cazul în care cel puțin două state membre sau un stat membru și țări terțe cooperează. Prin urmare, este necesar să se stabilească dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană, în ceea ce privește domeniul de aplicare și acoperirea geografică, resursele financiare, prioritățile de investiții și concentrarea, programarea, monitorizarea și reexaminarea, asistența tehnică, sprijinul financiar și eligibilitatea, gestionarea, controlul și acreditarea, precum și gestionarea financiară.

- (3) Pentru a spori valoarea adăugată a politicii de coeziune a Uniunii, dispozițiile specifice ar trebui să ducă la o simplificare considerabilă la toate nivelurile implicate: beneficiari, autorități ale programului, statele membre și țările terțe care participă, precum și Comisia.
- (4) În cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, FEDER sprijină cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională.
- (5) Cooperarea transfrontalieră ar trebui să aibă drept obiectiv să facă față unor provocări comune identificate în comun în regiunile de frontieră (cum ar fi accesibilitatea redusă, mediul de afaceri inadecvat, lipsa unor rețele între administrațiile locale și regionale, cercetarea și inovarea și adoptarea tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor, poluarea mediului, prevenirea riscurilor, atitudinea negativă față de cetățenii țărilor învecinate) și valorificarea potențialului neexploatat în zona de frontieră (dezvoltarea instalațiilor și grupurilor de cercetare și inovare transfrontaliere, integrarea piețelor muncii transfrontaliere, cooperarea între universități sau centre de sănătate), consolidând, în același timp, procesul de cooperare pentru dezvoltarea armonioasă generală a Uniunii. În cazul oricărui program transfrontalier între Irlanda de Nord și comitatele de graniță din Irlanda în sprijinul păcii și reconcilierii, FEDER contribuie, de asemenea, la promovarea stabilității sociale și economice în regiunile în cauză, în special prin acțiuni menite să promoveze coeziunea între comunități.
- (6) Cooperarea transnațională ar trebui să aibă drept obiectiv consolidarea cooperării prin intermediul acțiunilor care conduc la dezvoltarea teritorială integrată legată de prioritățile politicii de coeziune a Uniunii.
- (7) Cooperarea interregională ar trebui să aibă drept obiectiv consolidarea eficienței politicii de coeziune prin încurajarea schimbului de experiență între regiuni pentru a ameliora elaborarea și punerea în aplicare a programelor operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. Aceasta ar trebui să promoveze, în special, cooperarea între grupuri inovatoare care desfășoară intense activități de cercetare și schimburile între cercetători și instituții de cercetare, pe baza „Regiunilor cunoașterii” și a „Potențialului de cercetare în regiunile de convergență și cele ultraperiferice” din cadrul celui de-al șaptelea program-cadru pentru cercetare.

¹⁵

A se vedea pagina yy din prezentul Jurnal Oficial.

- (8) Ar trebui fixate criteriile obiective de definire a regiunilor și zonelor eligibile. În acest scop, identificarea regiunilor și a zonelor eligibile la nivelul Uniunii ar trebui să se bazeze pe sistemul comun de clasificare a regiunilor stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS)¹⁶.
- (9) Cooperarea transfrontalieră ar trebui să sprijine regiunile situate la frontierele maritime sau terestre. Pe baza experienței din perioadele de programare anterioare, Comisia ar trebui să fie împuternicită să definească lista zonelor transfrontaliere pentru a beneficia de sprijin în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră într-un mod mai simplu, printr-un program de cooperare. Pentru elaborarea listei respective, Comisia ar trebui să ia în considerare ajustările necesare pentru asigurarea coerenței, în special la frontierele terestre și maritime și continuitatea zonelor vizate de programele instituite pentru perioada de programare 2007-2013. Aceste ajustări pot reduce sau extinde zonele existente vizate de programe sau numărul de programe de cooperare transfrontalieră, dar pot permite suprapunerea geografică.
- (10) Zonele de cooperare transnațională ar trebui să fie definite ținând cont de acțiunile necesare pentru a promova o dezvoltare teritorială integrată. Comisia ar trebui să fie împuternicită să definească zonele de cooperare transnațională.
- (11) Programele de cooperare interregională ar trebui să vizeze întreaga Uniune.
- (12) Este necesar să se sprijine în continuare sau – dacă este nevoie – să se stabilească o cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională cu țările terțe învecinate cu Uniunea, deoarece aceasta va fi în beneficiul regiunilor statelor membre care sunt limitrofe țărilor terțe. În acest scop, FEDER va contribui la programele transfrontaliere și de bazin maritim stabilite în cadrul Instrumentului european de vecinătate (IEV) în temeiul Regulamentului (UE) nr. [...] /2012¹⁷ și Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) în temeiul Regulamentului (UE) nr. [...] /2012¹⁸.
- (13) În beneficiul regiunilor Uniunii, ar trebui să fie creat un mecanism de organizare a sprijinului din partea FEDER pentru instrumentele de politică externă precum IEV și IPA, inclusiv în cazul în care programele de cooperare externă nu pot fi adoptate sau trebuie să fie suspendate.
- (14) În afară de intervențiile cu privire la frontierele externe, sprijinite de instrumentele de politică externă ale Uniunii care vizează regiunile frontaliere din interiorul și din exteriorul Uniunii, pot exista programe de cooperare sprijinite de FEDER care vizează regiuni atât în interiorul, cât și în exteriorul Uniunii, în cazul în care regiunile din exteriorul Uniunii nu sunt vizate de instrumente de politică externă, fie din cauza faptului că acestea nu sunt o anumită țară beneficiară, fie din cauza faptului că astfel de programe de cooperare externă nu pot fi instituite. Prin urmare, Comisia ar trebui să fie împuternicită, în momentul întocmirii listelor zonelor vizate de programele transfrontaliere și transnaționale, să vizeze, de asemenea, regiuni din țări terțe.

¹⁶ JO L 154, 21.6.2003, p. 1.

¹⁷ JO L

¹⁸ JO L

- (15) Este necesar să se fixeze resursele alocate pentru fiecare dintre diferitele componente ale obiectivului de cooperare teritorială europeană, păstrând, în același timp, o concentrare semnificativă asupra cooperării transfrontaliere și asigurând niveluri suficiente de finanțare pentru cooperarea regiunilor ultraperiferice.
- (16) Selectarea obiectivelor tematice ar trebui să fie limitată pentru a maximiza impactul politicii de coeziune pe întreg teritoriul Uniunii. Cu toate acestea, concentrarea în conformitate cu cooperarea interregională ar trebui să se reflecte în scopul fiecărei operațiuni, mai degrabă decât într-o limitare a numărului de obiective tematice, pentru a profita la maximum de cooperarea interregională pentru consolidarea eficienței politicii de coeziune în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și al obiectivului privind cooperarea teritorială europeană.
- (17) Pentru a realiza țintele și obiectivele de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, stabilite în Strategia Europa 2020¹⁹, FEDER ar trebui să contribuie, în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, la obiectivele tematice de dezvoltare a unei economii bazate pe cunoaștere, cercetare și inovare, promovând o economie mai ecologică, mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și mai competitivă, încurajând un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, care să genereze coeziune socială și teritorială, și dezvoltând capacitatea administrativă. Cu toate acestea, lista de priorități în materie de investiții în temeiul diferitelor obiective tematice ar trebui să fie adaptată la nevoile specifice din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în special permițând în continuare, în cadrul cooperării transfrontaliere, cooperarea judiciară și administrativă și cooperarea între cetățeni și instituții, cooperarea în domeniul ocupării forței de muncă, al formării profesionale și al incluziunii sociale din perspectivă transfrontalieră, permițând în continuare, în cadrul cooperării transnaționale, cooperarea transfrontalieră maritimă care nu este vizată de programele de cooperare transfrontalieră și dezvoltând și punând în aplicare strategii macroregionale și de bazin maritim.
- (18) Este necesar să se adapteze dispozițiile privind conținutul programelor de cooperare în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană la nevoile lor specifice. Prin urmare, acestea trebuie, de asemenea, să vizeze acele aspecte necesare pentru punerea în aplicare efectivă pe teritoriul statelor membre participante, cum ar fi organismele responsabile de audit și control, procedura pentru a înființa un secretariat comun și alocarea pasivelor în cazul corecțiilor financiare. În plus, datorită caracterului orizontal al programelor de cooperare interregională, conținutul unor astfel de programe de cooperare ar trebui să fie adaptat, în special în ceea ce privește definiția beneficiarului sau a beneficiarilor în conformitate cu actualele programe INTERACT și ESPON.
- (19) În concordanță cu obiectivul de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, fondurile structurale ar trebui să ofere o abordare mai integrată și mai deschisă pentru rezolvarea problemelor de la nivel local. Pentru a consolida această abordare, sprijinul din partea FEDER în regiunile de frontieră ar trebui să fie coordonat cu sprijinul din partea Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și cel din partea Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF) și ar trebui, dacă este

¹⁹ Comunicarea Comisiei: Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, COM (2010) 2020 final, 3.3.2010.

cazul, să implice grupările europene de cooperare teritorială înființate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT)²⁰ în cazul în care dezvoltarea locală figurează printre obiectivele lor.

- (20) Pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, condițiile pentru selectarea operațiunilor ar trebui să fie clarificate și consolidate în scopul de a asigura numai selectarea operațiunilor cu adevărat comune. Noțiunea de beneficiari unici ar trebui definită și ar trebui să fie clarificat faptul că aceștia sunt autorizați să efectueze ei înșiși operațiuni de cooperare.
- (21) Responsabilitățile beneficiarilor principali, care rămân, în mod global, responsabili pentru punerea în aplicare a unei operațiuni, ar trebui să fie specificate.
- (22) Cerințele pentru rapoartele de implementare ar trebui să fie adaptate la contextul cooperării și să reflecte ciclul de punere în aplicare a programelor. În interesul unei gestionări corecte, pot avea loc, în scris, reuniuni de reexaminare anuală.
- (23) Ar trebui să fie stabilit, înainte ca statele membre să își elaboreze programele de cooperare, un set comun de indicatori pentru a evalua progresul înregistrat la punerea în aplicare a programului, care să se adapteze la caracterul specific al programelor de cooperare. Acești indicatori ar trebui să fie completați cu indicatori specifici programului.
- (24) Datorită implicării mai multor state membre și a costurilor administrative mai mari care rezultă din aceasta, în special în ceea ce privește controalele și traducerea, plafonul pentru cheltuielile cu asistența tehnică ar trebui să fie mai ridicat decât în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. În plus, programele de cooperare cu sprijin limitat din partea FEDER ar trebui să primească o anumită sumă minimă în scopul de a asigura finanțare suficientă pentru eficacitatea activităților de asistență tehnică.
- (25) Datorită implicării mai multor state membre, regula generală prevăzută în Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] conform căreia fiecare stat membru își adoptă normele naționale de eligibilitate nu este adecvată pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană. Pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, ar trebui să fie stabilită o ierarhie clară a normelor de eligibilitate și o orientare clară către norme de eligibilitate comune.
- (26) Datorită implicării frecvente a personalului mai multor state membre în punerea în aplicare a operațiunilor și ținând seama de numărul de operațiuni pentru care cheltuielile cu personalul reprezintă un element semnificativ, rata forfetară aplicată costurilor de personal ar trebui aplicată și celorlalte costuri directe ale operațiunilor de cooperare, evitându-se astfel operațiunile contabile individuale pentru administrarea acestor operațiuni.
- (27) Ar trebui să se simplifice normele cu privire la flexibilitate cu referire la situarea operațiunilor în afara zonei vizate de program. În plus, se impune sprijinirea unei cooperări transfrontaliere, transnaționale și interregionale eficiente cu țările terțe

²⁰

JO L 210, 31.7.2006, p. 19.

învecinate cu Uniunea atunci când acest lucru este necesar pentru ca regiunile statelor membre care sunt limitrofe țărilor terțe să poată fi asistate în mod eficient în dezvoltarea lor. Prin urmare, trebuie autorizată, în mod excepțional și în anumite condiții, finanțarea asistenței din partea FEDER pentru operațiunile situate pe teritoriul țărilor terțe, atunci când operațiunile sunt în beneficiul regiunilor Uniunii.

- (28) Statele membre ar trebui să fie încurajate să confere sarcina autorității de management unei GECT sau să facă o asemenea grupare responsabilă cu gestionarea părții dintr-un program de cooperare care vizează teritoriul în cauză de către GECT.
- (29) Autoritatea de management ar trebui să instituie un secretariat comun care ar trebui să furnizeze informații pentru cei care solicită sprijin, să trateze cererile de proiecte și să ofere asistență beneficiarilor la punerea în aplicare a operațiunilor acestora.
- (30) Autoritățile de management ar trebui să fie responsabile de toate funcțiile autorității de management menționate la articolul 114 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP], inclusiv de verificări privind gestionarea în scopul de a asigura standarde uniforme în întreaga zonă vizată de program. Cu toate acestea, în cazul în care se desemnează o GECT drept autoritate de management, aceasta ar trebui să fie autorizată să efectueze astfel de verificări, deoarece toate statele membre participante sunt reprezentate în organele sale. Chiar în cazul în care nu se desemnează nicio GECT, autoritatea de management ar trebui să fie autorizată de statele membre participante să efectueze verificări în întreaga zonă vizată de program.
- (31) O autoritate de audit unică ar trebui să răspundă de îndeplinirea tuturor funcțiilor enumerate la articolul 116 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] în scopul de a asigura standarde uniforme în întreaga zonă vizată de program. În cazul în care acest lucru nu este posibil, un grup de auditori ar trebui să poată oferi asistență autorității de audit a programului.
- (32) Ar trebui să se stabilească un lanț clar în ceea ce privește răspunderea financiară pentru recuperarea sumelor corespunzătoare neregulilor, de la beneficiari la Comisie, trecând prin beneficiarul principal și autoritatea de management. Ar trebui să existe dispoziții cu privire la răspunderea statelor membre, în cazul în care nu se poate obține nicio recuperare.
- (33) Pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, ar trebui să se stabilească o derogare explicită pentru conversia cheltuielilor efectuate în altă monedă decât euro, prin aplicarea ratei de conversie la o dată cât mai aproape cu putință de momentul cheltuielilor. Planurile de finanțare, rapoartele și conturile privind operațiunile comune de cooperare ar trebui, în orice caz, să fie trimise doar în euro către secretariatul comun, autoritățile programului și comitetul de monitorizare. Ar trebui să se verifice corectitudinea conversiei.
- (34) Având în vedere dificultățile și întârzierile survenite în înființarea structurilor programelor cu adevărat comune, termenul pentru justificarea plăților aferente angajamentelor bugetare în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană ar trebui să fie de trei ani după anul angajamentului bugetar.
- (35) Este necesar să se clarifice normele aplicabile privind gestionarea financiară, programarea, monitorizarea, evaluarea și controlul participării unor țări terțe la

programele de cooperare transnațională și interregională. Aceste norme ar trebui să fie stabilite în cadrul programului de cooperare relevant și/sau al acordului de finanțare relevant între Comisie, fiecare din țările terțe și statul membru care găzduiește autoritatea de management a programului de cooperare relevant.

- (36) În scopul de a stabili norme de eligibilitate specifice, competența de a adopta acte legislative în conformitate cu articolul 290 din tratat ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește conținutul și domeniul de aplicare prevăzute la articolul 17. Este deosebit de importantă realizarea de către Comisie a unor consultări adecvate în timpul lucrărilor sale pregătitoare, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, la timp și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (37) În scopul de a se asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere Comisiei competențe de executare în ceea ce privește listele zonelor transfrontaliere și ale zonelor transnaționale, depunerea proiectelor de programe de cooperare, nomenclatura privind categoriile de intervenție și rapoartele de implementare. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie²¹.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

1. Prezentul regulament stabilește domeniul de aplicare al Fondului european de dezvoltare regională (FEDER) în ceea ce privește obiectivul de cooperare teritorială europeană și stabilește dispoziții specifice privind acest obiectiv.
2. Prezentul regulament definește, pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană, obiectivele prioritare și organizarea FEDER, criteriile pentru ca statele membre și regiunile să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin din partea FEDER, resursele financiare disponibile pentru sprijin din partea FEDER și criteriile de alocare a acestora.

De asemenea, stabilește dispozițiile necesare pentru a asigura punerea în aplicare eficientă, gestionarea financiară și controlul programelor operaționale în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană („programe de cooperare”), inclusiv atunci când țări terțe participă la astfel de programe de cooperare.

²¹ JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

3. Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [CPR] și capitolul I din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [regulamentul FEDER] se aplică obiectivului de cooperare teritorială europeană și programelor de cooperare în temeiul acestuia, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut în mod expres în cadrul prezentului regulament sau în care aceste dispoziții se pot aplica numai obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă.

Articolul 2

Componentele obiectivului de cooperare teritorială europeană

În cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, FEDER sprijină:

- (1) cooperarea transfrontalieră între regiunile limitrofe pentru a promova o dezvoltare regională integrată între regiunile frontaliere terestre și maritime învecinate din două sau mai multe state membre sau între regiunile frontaliere învecinate din cel puțin un stat membru și o țară terță la frontierele externe ale Uniunii, altele decât cele vizate de programele din cadrul instrumentelor financiare externe ale Uniunii;
- (2) cooperarea transnațională pe teritorii transnaționale de dimensiuni mai mari, implicând autorități naționale, regionale și locale și vizând, de asemenea, cooperarea transfrontalieră maritimă în cazurile care nu fac obiectul cooperării transfrontaliere, în vederea atingerii unui grad mai înalt de integrare teritorială a acestor teritorii, contribuind astfel la coeziunea teritorială în întreaga Uniune;
- (3) cooperarea interregională pentru a spori eficacitatea politicii de coeziune prin promovarea:
 - (a) schimbului de experiență referitor la obiective tematice între parteneri în întreaga Uniune privind identificarea și difuzarea de bune practici, în vederea transferului acestora asupra programelor operaționale din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă;
 - (b) schimbului de experiență privind identificarea, transferul și difuzarea de bune practici privind dezvoltarea rurală și urbană durabilă;
 - (c) schimbului de experiență privind identificarea, transferul și difuzarea de bune practici și de abordări inovatoare în ceea ce privește acțiunile referitoare la cooperarea teritorială și la utilizarea GECT;
 - (d) analizei tendințelor de dezvoltare în ceea ce privește obiectivele coeziunii teritoriale și dezvoltarea armonioasă a teritoriului european prin studii, colectarea datelor și alte măsuri.

Articolul 3

Acoperire geografică

1. Pentru cooperarea transfrontalieră, regiunile care urmează să fie sprijinite sunt regiunile de nivel NUTS 3 ale Uniunii de-a lungul tuturor frontierelor terestre interne și externe, altele decât cele vizate de programele prevăzute de instrumentele financiare externe ale Uniunii, și toate regiunile de nivel NUTS 3 ale Uniunii de-a

lungul frontierelor maritime separate de cel mult 150 de km, fără a aduce atingere eventualelor ajustări necesare pentru asigurarea coerenței și continuității zonelor vizate de programele de cooperare stabilite pentru perioada de programare 2007-2013.

Comisia adoptă lista zonelor transfrontaliere care urmează să primească sprijin, defalcată pe programe de cooperare, prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 30 alineatul (2).

Lista respectivă precizează, de asemenea, acele regiuni de nivel NUTS 3 din Uniune luate în considerare pentru alocarea FEDER la cooperarea transfrontalieră privind toate frontierele interne și cele externe reglementate de instrumentele financiare externe ale Uniunii, cum ar fi IEV în temeiul Regulamentului (UE) nr. [...] /2012 [regulamentul IEV] și IPA în temeiul Regulamentului (UE) nr. [...] /2012 [regulamentul IPA].

Atunci când înaintează proiectul de programe de cooperare transfrontalieră, statele membre pot solicita ca alte regiuni de nivel NUTS 3 limitrofe cu regiunile enumerate în decizia menționată la al doilea paragraf să fie adăugate la o anumită zonă transfrontalieră și comunică motivele care stau la baza solicitării.

2. Fără a aduce atingere articolului 19 alineatele (2) și (3), programele de cooperare transfrontalieră pot viza regiuni din Norvegia, Elveția, Liechtenstein, Andorra, Monaco și San Marino și din țări terțe sau teritorii învecinate cu regiuni ultraperiferice.

Astfel de regiuni trebuie să fie regiuni de nivel NUTS 3 sau regiuni echivalente.

3. Pentru cooperarea transnațională, Comisia adoptă lista zonelor transnaționale care urmează să primească sprijin, defalcată pe programe de cooperare și vizând regiunile de nivel NUTS 2, asigurând, în același timp, continuitatea unei astfel de cooperări în domenii coerente mai extinse, pe baza programelor anterioare, prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 30 alineatul (2).

Atunci când înaintează proiecte de programe de cooperare transnațională, statele membre pot solicita ca alte regiuni de nivel NUTS 2 limitrofe cu regiunile enumerate în decizia menționată la primul paragraf să fie adăugate la o anumită zonă de cooperare transnațională și comunică motivele care stau la baza solicitării.

4. Fără a aduce atingere articolului 19 alineatele (2) și (3), programele de cooperare transnațională pot viza regiuni din următoarele țări terțe sau teritorii:

- (a) țările terțe sau teritoriile enumerate sau menționate la alineatul (2); și
- (b) Insulele Feroe și Groenlanda.

Fără a aduce atingere articolului 19 alineatele (2) și (3), programele de cooperare transnațională pot, de asemenea, să vizeze regiuni din țări terțe reglementate de instrumentele financiare externe ale Uniunii, cum ar fi IEV în temeiul Regulamentului (UE) nr. [...] /2012, inclusiv regiunile relevante ale Federației Ruse

și IPA în temeiul Regulamentului (UE) nr. [...] /2012. Creditele anuale care corespund sprijinului din partea IEV și IPA pentru aceste programe vor fi puse la dispoziție, în măsura în care programele abordează în mod adecvat obiectivele corespunzătoare de cooperare externă.

Astfel de regiuni trebuie să fie regiuni de nivel NUTS 2 sau regiuni echivalente.

5. Pentru cooperarea interregională, sprijinul din partea FEDER vizează întregul teritoriu al Uniunii.

Fără a aduce atingere articolului 19 alineatele (2) și (3), programele de cooperare interregională pot viza întreg teritoriul sau o parte din teritoriul unor țări terțe menționate la alineatul (4) literele (a) și (b).

6. În scop informativ, regiunile țărilor terțe sau ale teritoriilor la care se face trimitere la alineatele (2) și (4) se menționează în listele de la alineatele (1) și (3).

Articolul 4

Resurse pentru cooperarea teritorială europeană

1. Resursele pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană se ridică la suma de 3,48 % din resursele totale disponibile pentru angajamentul bugetar din fonduri pentru perioada 2014 – 2020, stabilite la articolul 83 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] (și anume, un total de 11 700 000 004 EUR) și se alocă după cum urmează:
 - (a) 73,24 % (și anume, un total de 8 569 000 003 EUR) pentru cooperarea transfrontalieră;
 - (b) 20,78 % (și anume, un total de 2 431 000 001 EUR) pentru cooperarea transnațională;
 - (c) 5,98 % (și anume, un total de 700 000 000 EUR) pentru cooperarea interregională.
2. Programele de cooperare care implică regiunile ultraperiferice primesc nu mai puțin de 150 % din sprijinul din partea FEDER pe care l-au primit în perioada 2007-2013. În plus, suma de 50 000 000 EUR din alocarea pentru cooperarea interregională se rezervă pentru cooperarea regiunilor ultraperiferice. În ceea ce privește concentrarea tematică, articolul 5 litera (b) se aplică acestei alocări suplimentare.
3. Comisia adoptă o decizie unică care stabilește lista tuturor programelor de cooperare și indică sumele din valoarea totală a sprijinului din partea FEDER pentru fiecare program și a alocării din 2014 pentru fiecare program prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivile acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 30 alineatul (2).

Populația din zonele menționate la articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf și alineatul (3) primul paragraf este utilizată drept criteriu pentru defalcarea anuală pe state membre.

4. Sprijinul din partea FEDER pentru programele transfrontaliere și de bazin maritim în temeiul IEV și pentru programele transfrontaliere în temeiul IPA se stabilește de către Comisie și de statele membre în cauză.
5. Se acordă sprijin din partea FEDER pentru fiecare program transfrontalier și de bazin maritim în temeiul IEV și IPA cu condiția ca IEV și IPA să furnizeze sume cel puțin echivalente. Această echivalență face obiectul unei sume maxime stabilite în Regulamentul IEV sau în regulamentul IPA.
6. Creditele anuale care corespund sprijinului din partea FEDER pentru programele din cadrul IEV și IPA se înscriu în rubricile bugetare corespunzătoare ale acestor instrumente pentru exercițiul bugetar din 2014.
7. În 2015 și 2016, contribuția anuală din partea FEDER la programele din cadrul IEV și IPA pentru care până la 30 iunie nu a fost prezentat Comisiei niciun program în cadrul programelor transfrontaliere și de bazin maritim din cadrul IEV și IPA se alocă programelor de cooperare transfrontalieră interne în conformitate cu alineatul (1) litera (a) în care statul membru în cauză participă.

În cazul în care până la 30 iunie 2017 există încă programe în cadrul programelor transfrontaliere și de bazin maritim din cadrul IEV și IPA care nu au fost prezentate Comisiei, întregul sprijin din partea FEDER menționat la alineatul (4) pentru anii rămași până în 2020 se alocă pentru programele de cooperare transfrontalieră interne prezentate la alineatul (1) litera (a) la care participă statul membru în cauză.

8. Programele transfrontaliere și de bazin maritim menționate la alineatul (4) care au fost adoptate de Comisie se suspendă în cazul în care:
 - (c) niciuna dintre țările partenere vizate de program nu a semnat acordul de finanțare relevant până la termenul limită stabilit în Regulamentul (UE) nr. /2012 [regulamentul IEV] sau Regulamentul (UE) nr. /2012 [IPA]; sau
 - (d) programul nu poate fi pus în aplicare din cauza problemelor survenite în relațiile dintre țările participante.

Într-o astfel de situație, sprijinul din partea FEDER menționat la alineatul (4) care corespunde tranșelor anuale neangajate încă se alocă programelor de cooperare transfrontalieră interne prevăzute la alineatul (1) litera (a) la care participă statul membru în cauză, la cererea acestuia.

CAPITOLUL II

CONCENTRARE TEMATICĂ ȘI PRIORITĂȚI DE INVESTIȚII

Articolul 5

Concentrare tematică

Obiectivele tematice menționate la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [CPR] se concentrează după cum urmează:

- (a) se selectează până la 4 obiective tematice pentru fiecare program de cooperare transfrontalieră;
- (b) se selectează până la 4 obiective tematice pentru fiecare program de cooperare transnațională;
- (c) toate obiectivele tematice pot fi selectate pentru programele de cooperare interregională în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) litera (a).

Articolul 6 **Priorități de investiții**

În plus față de dispozițiile de la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [regulamentul FEDER], FEDER sprijină schimbul de resurse umane, instalații și infrastructuri la nivel transfrontalier în cadrul diferitelor priorități de investiții, precum și următoarele priorități de investiții în cadrul obiectivelor tematice:

- (a) în cadrul cooperării transfrontaliere:
 - (i) integrarea piețelor muncii transfrontaliere, inclusiv mobilitatea transfrontalieră, inițiativele comune locale în domeniul ocupării forței de muncă și formarea profesională comună (în cadrul obiectivului tematic de promovare a ocupării forței de muncă și de sprijinire a mobilității forței de muncă);
 - (ii) promovarea egalității de gen și a egalității de șanse la nivel transfrontalier, precum și promovarea incluziunii sociale la nivel transfrontalier (în cadrul obiectivului tematic de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei);
 - (iii) elaborarea și punerea în aplicare a unor programe comune de educație și formare profesională (în cadrul obiectivului tematic de a investi în competențe, educație și învățare pe tot parcursul vieții);
 - (iv) promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții (în cadrul obiectivului tematic de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrației publice);
- (b) în cadrul cooperării transnaționale: elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor macroregionale și de bazin maritim (în cadrul obiectivului tematic de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrației publice).

CAPITOLUL III

PROGRAMARE

Articolul 7

Conținutul programelor de cooperare

1. Un program de cooperare se compune din axe prioritare. O axă prioritară se referă la un fond, corespunde unui obiectiv tematic și cuprinde una sau mai multe priorități de investiții ale obiectivului tematic respectiv în conformitate cu articolele 5 și 6 din prezentul regulament.
2. Un program de cooperare stabilește:
 - (e) o strategie pentru contribuția programului de cooperare la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv:
 - (i) o identificare a necesităților care abordează provocările în ceea ce privește zona vizată de program în ansamblu;
 - (ii) o justificare a alegerii obiectivelor tematice și a priorităților de investiții corespunzătoare, având în vedere cadrul strategic comun și rezultatele evaluării *ex ante*;
 - (f) pentru fiecare axă prioritară:
 - (i) prioritățile de investiții și obiectivele specifice corespunzătoare;
 - (ii) indicatorii de realizare și de rezultat comuni și specifici, având, după caz, o valoare de bază și o valoare țintă cuantificată, în conformitate cu normele specifice fondurilor;
 - (iii) o descriere a acțiunilor care urmează să fie sprijinite, inclusiv identificarea principalelor grupuri țintă, a teritoriilor specifice vizate și a tipurilor de beneficiari, după caz, și utilizarea planificată a instrumentelor financiare;
 - (iv) categoriile corespunzătoare ale intervenției pe baza unei nomenclaturi adoptate de Comisie prin intermediul actelor de punere în aplicare în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 30 alineatul (3) și o defalcare indicativă a resurselor programate;
 - (g) contribuția la strategia integrată pentru dezvoltare teritorială stabilită în contractul de parteneriat, inclusiv:
 - (i) mecanismele care asigură coordonarea între fonduri, FEADR, EMFF și alte instrumente de finanțare ale Uniunii și naționale și cu Banca Europeană de Investiții (BEI);

- (ii) după caz, o abordare integrată planificată a dezvoltării teritoriale a zonelor urbane, rurale și de coastă și a zonelor cu anumite caracteristici teritoriale, în special modalitățile de punere în aplicare pentru articolele 28 și 29 din Regulamentul (UE) nr. /2012 [RDP];
 - (iii) după caz, lista orașelor în care acțiunile integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă vor fi puse în aplicare; alocația anuală indicativă a sprijinului din partea FEDER pentru aceste acțiuni, inclusiv resursele delegate orașelor pentru gestionare în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. /2012 [FEDER];
 - (iv) identificarea zonelor în care va fi pusă în aplicare dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității;
 - (v) după caz, contribuția intervențiilor planificate la strategiile macroregionale și de bazin maritim;
- (h) măsuri pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a fondurilor, inclusiv:
- (i) un cadru de performanță, în conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. /2012 [RDP];
 - (ii) acțiunile întreprinse pentru a implica partenerii în pregătirea programului de cooperare și rolul partenerilor în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea programului de cooperare;
- (i) măsuri pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a fondurilor, inclusiv:
- (i) utilizarea planificată a asistenței tehnice, inclusiv acțiuni de consolidare a capacității administrative a autorităților și beneficiarilor cu informațiile relevante menționate la alineatul (2) litera (b) pentru axa prioritară în cauză;
 - (ii) o evaluare a sarcinii administrative pentru beneficiari și acțiunile planificate pentru a obține o reducere însoțită de ținte;
 - (iii) o listă de proiecte majore pentru care data începerii estimată pentru execuția principalelor lucrări este înainte de 1 ianuarie 2018;
- (j) un plan de finanțare care conține două tabele (fără nicio repartizare per stat membru participant):
- (i) un tabel care specifică, pentru fiecare an, în conformitate cu articolele 53, 110 și 111 din Regulamentul (UE) nr. /2012 [RDP], suma creditului financiar total preconizat pentru sprijinul din partea FEDER;
 - (ii) un tabel care specifică, pentru întreaga perioadă de programare, pentru programul de cooperare și pentru fiecare axă prioritară, suma creditului financiar total al sprijinului din partea FEDER și a cofinanțării naționale. Atunci când cofinanțarea națională este constituită din cofinanțări publice și private, tabelul prezintă defalcarea indicativă între componentele

publice și private. Acesta prezintă, în scop informativ, participarea preconizată din partea BEI;

- (k) dispozițiile de punere în aplicare pentru programul de cooperare care conțin:
- (i) identificarea organismului de acreditare, a autorității de management și a autorității de audit;
 - (ii) organismul sau organismele desemnat(e) să efectueze sarcini de control;
 - (iii) organismul sau organismele desemnat(e) să fie responsabil(e) pentru efectuarea sarcinilor de audit;
 - (iv) procedura pentru înființarea secretariatului comun;
 - (v) o descriere sumară modalităților de gestionare și control;
 - (vi) repartizarea pasivelor între statele membre participante în cazul corecțiilor financiare impuse de autoritatea de management sau de Comisie.

Informațiile solicitate în conformitate cu literele (a) - (d) se adaptează la caracterul specific al programelor de cooperare în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) literele (b), (c) și (d) din prezentul regulament.

Informațiile solicitate în conformitate cu litera (e) punctele (ii) și (iii) nu se includ în programele de cooperare în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) literele (b), (c) și (d) din prezentul regulament.

3. Fiecare program de cooperare include:

- (i) o descriere a acțiunilor specifice pentru a lua în considerare cerințele de protecție a mediului, eficiența resurselor, atenuarea și adaptarea schimbărilor climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor în selectarea operațiunilor;
- (ii) o descriere a acțiunilor specifice pentru a promova egalitatea de șanse și pentru a preveni orice discriminare bazată pe sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în timpul pregătirii, elaborării și punerii în aplicare a programului de cooperare și, în special, în ceea ce privește accesul la finanțare, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri țintă care prezintă riscul unei astfel de discriminări și, în special, cerințele de a garanta accesibilitatea pentru persoanele cu handicap;
- (iii) o descriere a contribuției sale la promovarea egalității între bărbați și femei și, după caz, măsurile pentru a asigura integrarea perspectivei de gen la nivelul programelor și al operațiunilor.

Statele membre depun un aviz al organismelor naționale de promovare a egalității privind măsurile prevăzute la punctele (ii) și (iii), împreună cu propunerea pentru un program de cooperare.

Primul și al doilea paragraf nu se aplică programelor de cooperare în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) literele (b), (c) și (d).

4. Programele de cooperare în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) literele (c) și (d) definesc beneficiarul sau beneficiarii pentru un astfel de program de cooperare și pot specifica procedura de acordare.
5. Statele membre și țările sau teritoriile terțe participante, dacă este cazul, confirmă în scris acordul lor cu privire la conținutul unui program de cooperare înainte de transmiterea acestuia Comisiei. Acest acord include, de asemenea, un angajament al tuturor statelor membre participante de a furniza cofinanțarea necesară pentru a pune în aplicare programul de cooperare.
6. Statele membre elaborează programele de cooperare în conformitate cu modelul adoptat de Comisie.
7. Comisia adoptă modelul respectiv prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivle acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 30 alineatul (2).

Articolul 8

Plan de acțiune comun

În cazul în care un plan de acțiune comun menționat la articolul 93 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr./2012 [RDP] se realizează sub responsabilitatea unei GECT în calitate de beneficiar, personalul secretariatului comun al programului de cooperare și membrii adunării GECT pot deveni membri ai comitetului director menționat la articolul 97 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr./2012 [RDP]. Membrii adunării GECT nu constituie majoritatea în cadrul comitetului director respectiv.

Articolul 9

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității în temeiul articolului 28 din Regulamentul (UE) nr./2012 [RDP] poate fi pusă în aplicare în programele de cooperare transfrontalieră, cu condiția ca grupul dezvoltării locale să fie alcătuit din reprezentanți a cel puțin două țări, dintre care una este un stat membru.

Articolul 10

Investiția teritorială integrată

Pentru programele de cooperare, organismul intermediar pentru realizarea gestionării și punerii în aplicare a unei investiții teritoriale integrate menționate la articolul 99 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr./2012 [RDP] trebuie să fie o GECT sau altă entitate juridică înființată în conformitate cu legislația uneia dintre țările participante, cu condiția ca aceasta să fie instituită de autoritățile publice din cel puțin două țări participante.

Articolul 11
Selecția operațiunilor

1. Operațiunile din cadrul programelor de cooperare sunt selectate de către comitetul de monitorizare menționat la articolul 41 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP].
2. Operațiunile selecționate în cadrul cooperării transfrontaliere și transnaționale implică beneficiari din cel puțin două țări participante, dintre care cel puțin unul este dintr-un stat membru. O operațiune poate fi pusă în aplicare într-o singură țară, cu condiția să fie în avantajul zonei vizate de program.

Operațiunile privind cooperarea interregională în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) literele (a) și (b) implică beneficiari din cel puțin trei țări, dintre care cel puțin două sunt state membre.

3. Fără a aduce atingere alineatului (2), o GECT sau altă entitate juridică înființată în conformitate cu legislația uneia dintre țările participante poate introduce o cerere ca beneficiar unic pentru o operațiune, cu condiția să fie instituită de autorități publice și organisme din cel puțin două țări participante, pentru cooperarea transfrontalieră și transnațională, și din cel puțin trei țări participante, pentru cooperarea interregională.
4. Beneficiarii cooperează în ceea ce privește elaborarea, punerea în aplicare, furnizarea personalului pentru operațiuni și finanțarea acestora.
5. Autoritatea de management furnizează beneficiarului principal sau beneficiarului unic pentru fiecare operațiune un document care stabilește condițiile aplicabile sprijinului pentru operațiuni, inclusiv cerințele specifice privind produsele sau serviciile care urmează a fi furnizate în cadrul operațiunii, planul de finanțare și termenul de executare.

Articolul 12
Beneficiari

1. În cazul în care există doi sau mai mulți beneficiari pentru o operațiune în cadrul unui program de cooperare, unul dintre ei este desemnat de către toți beneficiarii ca beneficiar principal.
2. Beneficiarul principal îndeplinește următoarele sarcini:
 - (a) stabilește modalitățile cu alți beneficiari într-un acord care cuprinde, printre altele, dispoziții care garantează buna gestionare financiară a fondurilor alocate operațiunii, inclusiv modalitățile de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat;
 - (b) își asumă responsabilitatea de a asigura punerea în aplicare a întregii operațiuni;
 - (c) se asigură că cheltuielile prezentate de toți beneficiarii au fost suportate în punerea în aplicare a operațiunii și corespund activităților convenite de către toți beneficiarii;

- (d) verifică dacă cheltuielile prezentate de către alți beneficiari au fost validate de către un controlor(i) în cazul în care această verificare nu este efectuată de către autoritatea de management în conformitate cu articolul 22 alineatul (3).
- 3. Beneficiarul principal se asigură că ceilalți beneficiari primesc suma totală a sprijinului public cât se poate de repede și integral. Nu se deduce sau reține nicio sumă și nu se percepe nicio taxă specifică sau altă taxă cu efect echivalent care ar reduce sumele respective pentru ceilalți beneficiari.
- 4. Beneficiarii principali sunt situați într-un stat membru, iar beneficiarii unici sunt înregistrați într-un stat membru.

CAPITOLUL IV

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Articolul 13

Rapoartele de implementare

- 1. Până la data de 30 aprilie 2016 și până la data de 30 aprilie din fiecare an ulterior până în 2022 inclusiv, autoritatea de management prezintă Comisiei un raport anual în conformitate cu articolul 44 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP]. Raportul prezentat în 2016 se referă la anii financiari 2014 și 2015, precum și la perioada dintre data de începere a eligibilității cheltuielilor și 31 decembrie 2013.
- 2. Rapoartele de implementare anuale prezintă informații referitoare la:
 - (l) punerea în aplicare a programului de cooperare în conformitate cu articolul 44 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP];
 - (m) progrese în pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor majore și a planurilor de acțiune comune.
- 3. Rapoartele de implementare anuale prezentate în 2017 și 2019 stabilesc și evaluează informațiile necesare în conformitate cu articolul 44 alineatul (3) și, respectiv, articolul 44 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] și informațiile menționate la alineatul (2) împreună cu:
 - (n) progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a abordării integrate a dezvoltării teritoriale, inclusiv dezvoltarea urbană durabilă și dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității din cadrul programului operațional;
 - (o) progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a acțiunilor menite să consolideze capacitatea autorităților și beneficiarilor de a administra și de a utiliza FEDER;
 - (p) progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a planului de evaluare și transpunerii în practică a constatărilor evaluărilor;

- (q) acțiunile specifice luate pentru a promova egalitatea între bărbați și femei și pentru a preveni discriminarea, inclusiv accesibilitatea pentru persoanele cu handicap, și măsurile puse în aplicare pentru a asigura integrarea perspectivei de gen în programul operațional și în operațiuni;
 - (r) acțiunile luate pentru promovarea dezvoltării durabile;
 - (s) rezultatele măsurilor de informare și de publicitate desfășurate în cadrul strategiei de comunicare;
 - (t) progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a acțiunilor în domeniul inovării sociale, după caz;
 - (u) implicarea partenerilor în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea programului de cooperare.
4. Rapoartele de implementare anuale și finale se întocmesc pe baza modelelor adoptate de Comisie prin intermediul actelor de punere în aplicare. Aceste acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 30 alineatul (2).

Articolul 14

Reexaminare anuală

Dacă nu se organizează o reuniune de reexaminare anuală în temeiul articolului 45 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP], reexaminarea anuală poate fi efectuată în scris.

Articolul 15

Indicatori pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

Indicatorii comuni prevăzuți în anexa la prezentul regulament se utilizează acolo unde este cazul și în conformitate cu articolul 24 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. /2012 [RDP]. Nivelurile lor de referință se stabilesc la zero și se fixează ținte cumulative pentru anul 2022.

Pentru indicatorii de realizare specifici programului, nivelurile de referință se stabilesc la zero și se fixează ținte cumulative pentru anul 2022.

Pentru indicatorii de rezultat specifici programului, nivelurile de referință se stabilesc utilizând datele cele mai recente disponibile și se fixează ținte pentru anul 2022, dar pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi.

Articolul 16

Asistență tehnică

Valoarea alocată asistenței tehnice din partea FEDER se limitează la 6 % din suma totală alocată programelor de cooperare, dar nu este mai mică de 1 500 000 EUR.

CAPITOLUL VI

ELIGIBILITATE

Articolul 17

Norme generale privind eligibilitatea cheltuielilor

1. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 29 pentru a stabili norme specifice suplimentare privind eligibilitatea cheltuielilor pentru programele de cooperare.
2. Fără a aduce atingere normelor de eligibilitate stabilite la articolele 55 - 61 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP], în Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [FEDER], în prezentul regulament sau pe baza acestora, comitetul de monitorizare stabilește norme de eligibilitate pentru programul de cooperare în ansamblu.
3. Pentru aspecte care nu sunt reglementate prin normele de eligibilitate stabilite la articolele 55 - 61 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP], în Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [FEDER], în prezentul regulament sau pe baza acestora sau de comitetul de monitorizare, se aplică normele naționale ale țării în care sunt efectuate cheltuielile.

Articolul 18

Costuri de personal

Costurile de personal ale unei operațiuni pot fi calculate la o rată forfetară de până la 15 % din costurile directe, altele decât costurile de personal ale operațiunii respective.

Articolul 19

Eligibilitatea operațiunilor programelor de cooperare în funcție de localizare

1. Operațiunile din cadrul programelor de cooperare, sub rezerva derogărilor menționate la alineatele (2) și (3), sunt situate în partea din zona vizată de program care cuprinde teritoriul Uniunii („partea din Uniune a zonei vizate de program”).
2. Autoritatea de management poate accepta că totalitatea sau o parte a unei operațiuni este pusă în aplicare în afara părții din Uniune a zonei vizate de program, cu condiția ca toate condițiile de mai jos să fie îndeplinite:
 - (v) operațiunea este în beneficiul zonei vizate de program;
 - (w) suma totală alocată în cadrul programului de cooperare operațiunilor situate în afara părții din Uniune a zonei vizate de program nu depășește 20% din sprijinul din partea FEDER la nivel de program sau 30% în cazul programelor de cooperare pentru care partea din Uniune a zonei vizate de program constă în regiunile ultraperiferice;

- (x) obligațiile autorităților de management și de audit în ceea ce privește gestionarea, controlul și auditul privind operațiunea sunt îndeplinite de către autoritățile programului de cooperare sau acestea încheie acorduri cu autoritățile din statul membru sau țara terță sau teritoriul în care operațiunea este pusă în aplicare cu condiția ca obligațiile în ceea ce privește gestionarea, controlul și auditul privind operațiunea să fie îndeplinite.
3. Pentru operațiunile care vizează activitățile promoționale și consolidarea capacităților, cheltuielile pot fi suportate în afara părții din Uniune a zonei vizate de program în cazul în care condițiile menționate la alineatul (2) literele (a) și (c) sunt îndeplinite.

CAPITOLUL VII

GESTIONARE, CONTROL ȘI ACREDITARE

Articolul 20

Desemnarea autorităților

1. În sensul articolului 113 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP], statele membre care participă la un program de cooperare desemnează o autoritate de management unică și, în sensul articolului 113 alineatul (4) din regulamentul respectiv, o autoritate de audit unică, care sunt situate în același stat membru.
2. Autoritatea de management primește plățile efectuate de Comisie și efectuează plăți către beneficiarul principal, în conformitate cu articolul 122 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP].

Articolul 21

Gruparea europeană de cooperare teritorială

Statele membre care participă la un program de cooperare pot apela la o GECT cu scopul de a face această grupare responsabilă pentru gestionarea programului de cooperare sau a unei părți a acestuia, mai ales conferindu-i responsabilitățile unei autorități de management.

Articolul 22

Funcțiile autorității de management

1. Autoritatea de management a unui program de cooperare îndeplinește funcțiile de autoritate de management și de autoritate de certificare stabilite la articolele 114 și 115 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP].
2. Autoritatea de management, după consultarea cu statele membre și țările terțe care participă la un program de cooperare, înființează un secretariat comun.

Secretariatul comun oferă asistență autorității de management și comitetului de monitorizare la îndeplinirea funcțiilor respective ale acestora. Secretariatul comun furnizează, de asemenea, informații pentru potențialii beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare din cadrul programelor de cooperare și oferă asistență beneficiarilor la punerea în aplicare a operațiunilor.

3. Verificările în temeiul articolului 114 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] se efectuează de către autoritatea de management pentru toată zona vizată de program în cazul în care autoritatea de management este o GECT.
4. În cazul în care autoritatea de management nu poate efectua verificări în temeiul articolului 114 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] în întreaga zonă vizată de program, fiecare stat membru sau țară terță desemnează organismul sau persoana responsabilă pentru efectuarea unor astfel de verificări în raport cu beneficiarii pe teritoriul său [controlor(i)].

Controlorii respectivi, în cazul în care este posibil, sunt aceleași organisme responsabile pentru efectuarea acestor verificări pentru programele operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă sau, în cazul țărilor terțe, pentru efectuarea verificărilor comparabile în cadrul instrumentelor de politică externă ale Uniunii.

Fiecare stat membru sau țară terță este responsabil(ă) pentru verificările efectuate pe teritoriul său.

5. În cazul în care verificarea furnizării de produse sau a prestării de servicii care fac obiectul cofinanțării nu poate avea loc decât pentru întreaga operațiune, această verificare se realizează de autoritatea de management sau de controlorul din statul membru în care are este situat beneficiarul principal.

Articolul 23

Funcțiile autorității de audit

1. Statele membre și țările terțe care participă la un program de cooperare pot decide ca autoritatea de audit să fie autorizată să exercite în mod direct funcțiile prevăzute la articolul 116 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP] pe întreg teritoriul vizat de un program de cooperare. Acestea precizează momentul în care autoritatea de audit este însoțită de un auditor al unui stat membru sau al unei țări terțe.
2. În cazul în care autoritatea de audit nu are autorizația menționată la alineatul (1), aceasta trebuie să fie asistată de un grup de auditori compus dintr-un reprezentant din fiecare stat membru sau țară terță care participă la programul de cooperare și care exercită funcțiile prevăzute la articolul 116 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP].

Fiecare reprezentant este responsabil pentru furnizarea de elemente concrete legate de cheltuielile de pe teritoriul său, care sunt solicitate de autoritatea de audit pentru a efectua evaluarea.

Grupul de auditori este constituit într-un termen de cel mult trei luni după decizia de aprobare a programului de cooperare. Acesta își elaborează propriul regulament de procedură și este prezidat de autoritatea de audit pentru programul de cooperare.

3. Auditorii sunt independenți din punct de vedere funcțional de controlorii care efectuează verificări în temeiul articolului 22.

Articolul 24

Acreditare

Autoritatea de management este acreditată de organismul de acreditare al statului membru în care este situată autoritatea de management.

CAPITOLUL VIII

GESTIUNEA FINANCIARĂ

Articolul 25

Angajamente bugetare, plăți și recuperări

1. Sprijinul din partea FEDER pentru programele de cooperare se plătește într-un cont unic care nu are niciun subcont național.
2. Autoritatea de management se asigură că orice sumă plătită în urma unei nereguli se recuperează de la beneficiarul principal sau de la beneficiarul unic. Beneficiarii rambursează beneficiarului principal orice sume plătite în mod nejustificat.
3. În cazul în care beneficiarul principal nu reușește să obțină rambursarea de la alți beneficiari sau în cazul în care autoritatea de management nu reușește să obțină rambursarea de la beneficiarul principal sau de la beneficiarul unic, statul membru sau țara terță pe al cărui teritoriu este situat beneficiarul principal sau beneficiarul unic sau este înregistrată o GECT, după caz, rambursează autorității de management suma plătită în mod nejustificat beneficiarului respectiv. Autoritatea de management este responsabilă pentru rambursarea sumelor în cauză bugetului general al Uniunii, în conformitate cu repartizarea pasivelor între statele membre participante, astfel cum se prevede în programul de cooperare.

Articolul 26

Utilizarea monedei euro

Prin derogare de la articolul 123 din Regulamentul (UE) nr. [...] /2012 [RDP], cheltuielile efectuate într-o altă monedă decât euro sunt convertite în euro de către beneficiari în luna pe parcursul căreia au fost înregistrate cheltuielile.

Conversia este verificată de autoritatea de management sau de controlorul din statul membru sau țara terță în care este situat beneficiarul.

Articolul 27
Dezangajare

Prin derogare de la articolul 127 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. [...]/2012 [RDP], însă fără a aduce atingere articolului 127 alineatul (4) din același regulament, Comisia dezangajează orice parte din suma calculată în conformitate cu al doilea paragraf din articolul respectiv într-un program de cooperare, care nu a fost folosită pentru plata prefinanțării inițiale și anuale, pentru plăți intermediare și pentru plata soldului anual până la data de 31 decembrie a celui de-al treilea an financiar care urmează anului angajamentului bugetar în cadrul programului de cooperare sau pentru care nu s-a trimis o cerere de plată în conformitate cu articolul 126 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. [...]/2012 [RDP].

Articolul 28
Participarea țărilor terțe

Normele detaliate privind gestionarea financiară, precum și programarea, monitorizarea, evaluarea și controlul participării unor țări terțe la programele de cooperare transnațională și interregională, astfel cum se menționează la articolul 3 alineatul (4) al doilea paragraf și la alineatul (5) sunt stabilite în programul de cooperare relevant și/sau în acordul de finanțare relevant între Comisie, fiecare dintre țările terțe și statele membru care găzduiesc autoritatea de management a programului de cooperare relevant, după caz.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 29
Exercitarea delegării

1. Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate, cu respectarea condițiilor stabilite în prezentul articol.
2. Se conferă Comisiei, pentru o perioadă de timp nedeterminată de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 17 alineatul (1).
3. Delegarea competențelor menționată la articolul 17 alineatul (1) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu.

O decizie de revocare pune capăt delegării competențelor specificate în decizia respectivă. Aceasta intră în vigoare în ziua următoare datei publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară specificată în decizie. Aceasta nu aduce atingere valabilității niciunui act delegat care este deja în vigoare.

4. Imediat ce adoptă un act delegat, Comisia notifică simultan Parlamentului European și Consiliului acest lucru.

5. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 17 alineatul (1) intră în vigoare doar dacă Parlamentul European sau Consiliul nu a formulat nicio obiecție în termen de două luni de la notificarea actului respectiv Parlamentului European și Consiliului, sau dacă, înainte de expirarea acestui termen, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu au obiecții. Acest termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 30

Procedura comitetelor

1. Comisia este asistată de comitetul de coordonare a fondurilor. Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
3. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 31

Dispoziții tranzitorii

1. În ceea ce privește obiectivul de cooperare teritorială europeană, prezentul regulament nu afectează nici continuarea, nici modificarea, inclusiv anularea totală sau parțială, a sprijinului aprobat de Comisie pe baza Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Consiliului sau a oricărei alte legislații aplicabile asistenței respective la 31 decembrie 2013, care se aplică de la această dată asistenței respective sau proiectelor în cauză până la finalizarea lor.
2. Cererile privind obiectivul de cooperare teritorială europeană din perioada 2007-2013 pentru a primi sprijin efectuate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 înainte de 1 ianuarie 2014 rămân valabile.

Articolul 32

Reexaminare

Parlamentul European și Consiliul reexaminează prezentul regulament până la data de 31 decembrie 2022, în conformitate cu articolul 178 din tratat.

Articolul 33

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*

ANEXĂ

Indicatori comuni pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (menționați la articolul 15)

	UNITATE	DENUMIRE
Investiție productivă		
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de granturi
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de sprijin financiar, altul decât granturile
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar
	întreprinderi	Numărul de noi întreprinderi care beneficiază de sprijin
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru IMM-uri (granturi)
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru IMM-uri (altele decât granturile)
	echivalent normă întreagă	Numărul de locuri de muncă create în IMM-urile care beneficiază de sprijin
Turism	vizite	Număr de vizite la atracțiile care beneficiază de sprijin
Infrastructuri TIC	persoane	Populație care are acces la bandă largă de cel puțin 30 Mbps
Transporturi		
Căi ferate	km	Lungimea totală a noii linii de cale ferată
		din care: TEN-T
	km	Lungimea totală a liniei de cale ferată renovate sau modernizate
		din care: TEN-T
Drumuri	km	Lungimea totală a drumurilor construite recent

		din care: TEN-T
	km	Lungimea totală a drumurilor renovate sau modernizate
		din care: TEN-T
Transport urban	călătorii pentru persoane	Creșterea numărului de călătorii pentru persoane utilizând serviciile de transport urban care beneficiază de sprijin
Căi navigabile interioare	tone-km	Creșterea cantității de mărfuri transportate pe căi navigabile interioare îmbunătățite
Mediu		
Deșeuri solide	tone	Capacitate suplimentară de reciclare a deșeurilor
Alimentare cu apă	persoane	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă
	m ³	Reducerea estimată a scurgerilor din rețeaua de distribuție a apei
Epurarea apelor uzate	echivalent populație	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună epurare a apelor uzate
Prevenirea și gestionarea riscurilor	persoane	Populație care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor
	persoane	Populație care beneficiază de protecție împotriva incendiilor forestiere și de alte măsuri de protecție
Reabilitarea solului	hectare	Suprafața totală de sol reabilitat
Impermeabilizarea solului	hectare	Modificare a permeabilității solului datorită dezvoltării
Natură și biodiversitate	hectare	Suprafața habitatelor aflate într-o mai bună stare de conservare
Cercetare și inovare		
	persoane	Număr de lucrători în domeniul C&D/de cercetători care lucrează în infrastructuri de cercetare construite sau echipate recent

	întreprinderi	Număr de întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare care beneficiază de sprijin
	echivalent normă întreagă	Număr de posturi pentru personalul din domeniul C&D/cercetători create în entitățile care beneficiază de sprijin
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru proiecte de inovare sau de C&D
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care au introdus pe piață produse noi sau produse îmbunătățite semnificativ, noi pentru piață datorită proiectelor de inovare sau de C&D care beneficiază de sprijin
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care au introdus pe piață produse noi sau produse îmbunătățite semnificativ, noi pentru întreprindere datorită proiectelor de inovare sau de C&D care beneficiază de sprijin
Energie și schimbări climatice		
Energie din surse regenerabile	MW	Capacitate suplimentară de producție de energie din surse regenerabile
Eficiență energetică	gospodării	Numărul de gospodării cu o clasificare mai bună a consumului de energie
	KWh/an	Scăderea consumului primar de energie al clădirilor publice
	utilizatori	Număr de utilizatori de energie suplimentari conectați la rețele inteligente
Reducerea gazelor cu efect de seră	echivalent tone de CO ₂	Scădere estimată a gazelor cu efect de seră în tone de echivalent de CO ₂
Infrastructuri sociale		
Îngrijirea copiilor și educația	persoane	Capacitatea infrastructurilor de îngrijire a copiilor sau de educație care beneficiază de sprijin
Sănătate	persoane	Capacitatea serviciilor de sănătate care beneficiază de sprijin

Locuințe	gospodării	Număr de gospodării care beneficiază de condiții de locuire îmbunătățite
Turism	vizite	Număr de vizite la atracțiile care beneficiază de sprijin
Patrimoniu cultural	vizite	Număr de vizite la siturile care beneficiază de sprijin
Dezvoltare urbană	persoane	Populație care trăiește în zonele cu strategii de dezvoltare urbană integrate
	metri pătrați	Noi spații deschise în zonele urbane
	metri pătrați	Noi clădiri publice sau comerciale în zonele urbane
	metri pătrați	Noi locuințe în zonele urbane
Piața forței de muncă și formare²²		
	persoane	Număr de participanți la inițiative de mobilitate transfrontalieră
	persoane	Număr de participanți la inițiative comune locale în domeniul ocupării forței de muncă și la formarea profesională comună
	persoane	Număr de participanți la proiecte de promovare a egalității de gen, a egalității de șanse și a incluziunii sociale dincolo de frontiere
	persoane	Număr de participanți la programe comune de educație și formare pentru sprijinirea încadrării în muncă a tinerilor, la oportunități educaționale și la învățământ superior și profesional dincolo de frontiere
Capacitate instituțională și administrativă		
	număr	Număr de proiecte de promovare a cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții

²²

Acolo unde este cazul, informațiile privind participanții trebuie să fie defalcate în funcție de statutul acestora pe piața forței de muncă, indicând dacă aceștia sunt „salariați”, „șomeri”, „șomeri pe termen lung”, „inactivi” sau „inactivi și care nu urmează un program de educație sau formare profesională”.

	număr	Număr de proiecte elaborate și puse în aplicare pentru a sprijini punerea în aplicare a strategiilor macroregionale și de bazin maritim
	număr	Număr de proiecte de cooperare interregională elaborate pentru a spori eficacitatea politicii de coeziune
	număr	Număr de proiecte de cooperare interregională elaborate și puse în aplicare pentru a spori eficacitatea politicii de coeziune